

Χάρη στο θάρρος των παππούδων μας σώθηκε όλος αυτός ο θησαυρός, η παράδοσή μας (Ιωάννης Γεωργίου, Διδάσκαλος)

/ [Πεμπτουσία](#)

Εάν σήμερα όλοι χορεύουν Παϊντούσκα, Τικφέσκο, Τρίτε Πάτα, Στάγκαινα, Γκάλιντα και Πουσιντιτίσα, αυτό το χρωστάμε στους παππούδες μας. Στάθηκαν μπροστάρηδες για μια ακόμη φορά. Χάρη στο δικό τους θάρρος σώθηκε όλος αυτός ο θησαυρός.

Από τα χέρια και τις καρδιές τους δόθηκε σε εμάς τους νεότερους μια κληρονομιά ανεκτίμητης αξίας. Εάν σήμερα υπάρχουν πολιτιστικοί σύλλογοι στον τόπο μας αυτό οφείλεται σε εκείνους. Αν δεν ήταν αυτοί, πιθανότατα σήμερα θα χορεύαμε μόνο τσάμικο και καλαματιανό.

Στη δεκαετία του '80 κάνουν στον νομό μας δειλά δειλά την εμφάνισή τους οι πρώτοι μουσικοχορευτικοί σύλλογοι υπό την αιγίδα κυρίως των μορφωτικών

συλλόγων χωριών και πόλεων. Επικεντρώνονται στη διδασκαλία τοπικών χορών, και χορών του Πόντου.

Στην Αλμωπία, στην εκμάθηση των παραδοσιακών χορών της Μακεδονίας πρωτοστατούν από το 1977 οι Ακρίτες Αλμωπίας. Το 1982 εμφανίζεται δυναμικά και ο μορφωτικός σύλλογος Προμάχων. Ο σύλλογος αυτός θα εξελιχθεί από το 1989 στους «Άλμωπες Αλμωπίας» με έδρα την Αριδαία και θα επανιδρυθεί το 1997. Την ίδια εποχή κάνουν αισθητή την παρουσία τους οι Σύλλογοι Υδραίας και Χρυσής.

Από το 1995 και έπειτα δημιουργούνται παραρτήματα σε χωριά της επαρχίας μας τα οποία πλαισιώνονται από χορευτές κάθε ηλικίας. Σταδιακά κάθε χωριό αποκτά το δικό του σύλλογο με την προσωνυμία του.

Φτάνουμε έτσι στις μέρες μας στις οποίες μπορούμε να καμαρώνουμε για το πλήθος των συλλόγων αλλά και των νέων χορευτών που τους στελεχώνουν. Καμαρώνουμε για τα μουσικά σχήματα που με δεξιοτεχνία εκτελούν τα ακούσματα του παρελθόντος. Αισθανόμαστε περήφανοι για τις πληθωρικές πολιτιστικές εκδηλώσεις και τη διάσωση της τοπικής ιστορικής και πολιτιστικής μας κληρονομιάς.

Θα μπορούσε να πει ο καθένας ότι στον τομέα του τοπικού πολιτισμού έχει

παραχθεί πλούσιο έργο.

Όμως εδώ είναι που σήμερα περισσότερο από ποτέ άλλοτε πρέπει να μπουν και να απαντηθούν καίρια ερωτήματα που έχουν να κάνουν με το ποιόν των όσων ακούγονται και χορεύονται.

Αν κάνουμε μια αναδρομή στους παλιούς οργανοπαίχτες Ουρούμη, Γιουρούκη Νίσση, Γιαννάκη Ζλατάνη, Δημήτρη Κοβάτση, Παρασκευά Κόγιο, στο συγκρότημα Τσιπάρη, στον περίφημο γκαϊταζή Ορμάνη και άλλων, μπορούμε κάλλιστα να διαπιστώσουμε ότι οι μελωδίες τους διαφέρουν από εκείνες που ακούμε σήμερα. Ο γλυκός ήχος του κλαρίνου αντικαταστάθηκε από το σαξόφωνο. Αντί για νταούλι και τύμπανο ακούμε ντραμς. Τη θέση του ακορντεόν πήρε το αρμόνιο. Η φλογέρα και η γκάιντα σπανίζουν.

Αλλά και η ίδια ταυτότητα των χορών έχει αλλοιωθεί. Από τα χρόνια του Εμφύλιου και την προσπάθεια της αριστεράς να δημιουργήσει «Μακεδονική συνείδηση» στους βορειοελλαδίτες, αλλά και την ύπουλη τακτική του Τίτο να φτιάξει «Μακεδονικό Έθνος», έχει ξεκινήσει μια μεγάλη προσπάθεια αλλοίωσης της μουσικής κουλτούρας, κυρίως της κεντρικής Μακεδονίας. Όταν στα τέλη του '50 και αρχές του '60, επαναπατρίζονται οι πρώτοι πολιτικοί πρόσφυγες, φέρνουν μαζί τους και στοιχεία της σκοπιανής μουσικής ανθολογίας. Το φαινόμενο αρχίζει να διογκώνεται με τους μετανάστες στη Γερμανία. Ερχόμενοι σε επαφή με Σέρβους μετανάστες, φέρνουν στα μέρη μας τις πρώτες μαγνητοταινίες με καθαρά

σλάβικα τραγούδια.

Την περίοδο 1997 - 1999 σκοπιανά τραγούδια παίζονται ανεμπόδιστα σε τοπικά κέντρα διασκέδασης. Σήμερα απροκάλυπτα πλέον αναπαράγονται όχι μόνο εκεί αλλά και σε πανηγύρια και χοροεσπερίδες πολιτιστικών συλλόγων. Αρκεί κάποιος να κάνει ένα σερφάρισμα στο YouTube και θα διαπιστώσει του λόγου το αληθές.

Από τη δεκαετία του 2000 και έπειτα παρατηρούνται ολοένα και περισσότερες επιδράσεις της μουσικής των Σκοπίων στην παραδοσιακή μουσική της κεντρικής Μακεδονίας.

Παραδόξως αρκετοί από τους μουσικούς που ασχολούνται με την παράδοση, επιλέγουν όλο και πιο πολύ να αναπαράγουν ήχους του γειτονικού κρατιδίου. Και το κακό δε σταματάει εκεί. Βλέποντας θαμώνες κέντρων διασκεδάσεως, χορευτές παραδοσιακών χορών να αρέσκονται να χορεύουν χορούς της γείτονος χώρας, αρχίζουν να τραγουδούν και τα λόγια τους.

Φτάνουμε έτσι στις μέρες μας να ακούμε τραγούδια τα οποία όχι μόνο δεν είναι ελληνικά, όχι μόνο δεν ανήκουν στην τοπική μας παράδοση, απεναντίας υμνούν αυτούς που σφαγίασαν χωρίς ηθικούς φραγμούς εκείνους που αρνήθηκαν να υποκύψουν στον εκβουλαρισμό της Μακεδονίας.

[Διαβάστε ολόκληρη την μελέτη εδώ](#)